

Sygn. akt VI U 11/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Maciej Flinik

Protokolant – starszy sekretarz sądowy Marta Walińska

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2023 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: W. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 15 listopada 2022 r., znak: (...)

w sprawie: W. S.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rekompensatę

1/ zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 15 listopada 2022 roku w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu W. S. prawo do rekompensaty,

2/ stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji,

3/ zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sędzia Maciej Flinik

VI U 11/23

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 listopada 2022 (...) Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu W. S. prawa do rekompensaty wskazując, że nie został udowodniony wymagany piętnastoletni okres pracy w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na dzień 1 stycznia 2009. Organ rentowy wskazał, iż zaliczył okresy zatrudnienia w szczególnym charakterze od 20 czerwca 83 do 1 września 83 oraz od 27 września 84 do 31 marca 88. Zakład nie zaliczył jako pracy w szczególnych warunkach okresu pracy od 1 kwietnia 88 do 31 grudnia 2008 roku, ponieważ w tym okresie ubezpieczony zajmował stanowisko kierownika laboratorium. Nie można..., w uzasadnieniu decyzji Zakład wskazał, że nie można uznać, że pracownik zatrudniony na stanowisku kierownika stale pracuje w szczególnych warunkach, bo kierownik ma wydzielone pomieszczenie do pracy, a jego zakres obowiązków daleko wykracza poza osobiste dozоровanie czy kontrolę robotniczych stanowisk pracy. Odwołanie od tej decyzji złożył ubezpieczony W.

S. wnosząc o jej zmianę i przyznanie rekompensaty zgodnie z wnioskiem oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i w uzasadnieniu szeroko opisał jego pełnomocnik charakter prac wykonywanych w okresie zatrudnienia w Z.-ie [f 00:02:01.264]. W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Argumentował, że organ rentowy nie uwzględnił lat 88 - 2008 kiedy ubezpieczony był na stanowisku kierownika laboratorium badań technicznych, ponieważ trudno jest uznać, że pracownik zatrudniony na takim stanowisku stale pracował w warunkach szczególnych, czyli podtrzymał dotychczasową argumentację. Sąd ustalił - Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony W. S. w okresie swojego zatrudnienia w Z.-ie od 1 kwietnia 88 do 30 listopada 93 sprawował dozór inżynieryjno - techniczny na wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie, w okresie od 1 grudnia 93 do 14 marca 95 sprawował dozór inżynieryjno - techniczny na wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie, w okresie od 15 marca 95 do 30 listopada 96 pracował na stanowisku głównego specjalisty dozoru technicznego, kierownika laboratorium, gdzie też sprawował dozór inżynieryjno - techniczny na wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane były prace w wykazie, w okresie od 1 grudnia 96 do 31 stycznia 2002 był zatrudniony..., pozostawał zatrudniony na stanowisku głównego specjalisty do badań technicznych, kierownika laboratorium, również sprawując..., wykonując dozór inżynieryjno - techniczny na wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane były prace w wykazie..., wymienione w wykazie i wreszcie od 1 lutego 2002 do 31 grudnia 2008 sprawował..., był zatrudniony na stanowisku głównego specjalisty do spraw jakości, kierownika laboratorium, również sprawował dozór inżynieryjno - techniczny na wydziałach, w których jako podstawowe były wymienione prace wskazane w wykazie. W pierwszym z okresów ubezpieczony zajmował się między innymi wykonywaniem specjalistycznych wibroakustycznych badań maszyn wirowych i sprężarek. Badania były wykonywane bezpośrednio na stanowiskach pracy operatorów sprężarek. Do podstawowych czynności ubezpieczonego stanowiło również wykonywanie pomiarów i badań ultradźwiękowych aparatów, rurociągów oraz zbiorników podlegających UDT, czyli Urzędowi Dozoru Technicznego. Wszystkie te pomiary i badania odbywały się na czynnych instalacjach produkcyjnych, włącznie z wchodzeniem do wnętrza zbiorników. Prace w zbiornikach ze względów bezpieczeństwa musiały wykonywać co najmniej dwie osoby. W drugim okresie ubezpieczony..., kiedy ubezpieczony został kierownikiem laboratorium badań technicznych miejsce i rodzaj pracy oraz zagrożenie nie uległy zmianie. Nadal terenem działania były wszystkie instalacje produkcyjne Z.-u. Ubezpieczony nadal wykonywał dotychczasowe czynności, ponadto nadzorował prace podległych pracowników wykonujących prace na instalacjach produkcyjnych, wprowadzono nowe badania wykonywane przez pracowników laboratorium, to jest badania radiologiczne oraz badania mechaniczne i próby ciśnieniowe związane z oceną jakości wykonywanych prac przy budowie i naprawie aparatów i zbiorników. W trzecim okresie rozszerzono zakres prac ubezpieczonego działu o współpracę z organami dozoru technicznego oraz o kwalifikację i rejestrację nowych urządzeń oraz przeprowadzenie badań nadzwyczajnych. W czwartym okresie wykonywał te same prace jak poprzednio - na wszystkich instalacjach produkcyjnych Z.-u. I w ostatnim okresie na stanowisku głównego specjalisty do spraw jakości, kierownika laboratorium wykonywał również dotychczas wykonywane prace. Zmiana nastąpiła z dniem 1 stycznia 2001 roku gdy utworzona przez Zakłady (...) w B. Spółka (...) [f 00:05:48.208] przejęła pracowników służb utrzymania ruchu, w tym ubezpieczonego. W zakresie wykonywanych obowiązków obszaru, obszaru pracy i zagrożeń związanych z pracą nic się nie, nie zmieniło. Taki stan faktyczny Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie zeznań świadków oraz zeznań ubezpieczonego, także na podstawie dokumentacji pracowniczej w postaci świadectwa pracy oraz świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Sąd uznał zeznania świadków i ubezpieczonego za wiarygodne, w spornym okresie pracowali oni razem z ubezpieczonym. Świadczenie i ubezpieczony formułowali twierdzenia w sposób jasny, rzeczowy oraz zgody z zasadami logicznego rozumowania, ich zeznania pozostają zasadniczo zgodne ze sobą. Sąd Okręgowy uznał odwołanie ubezpieczonego za zasługujący na uwzględnienie. Zgodnie z treścią art. 2 pkt 5 Ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, rekompensata - to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły, nie naberą prawa do emerytury pomostowej. Zgodnie natomiast z treścią art. 21 ust. 1 Ustawy o emeryturach pomostowych rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie nie pozostawia wątpliwości co do tego, iż ubezpieczony W. S. legitymuje się wymaganym ustawą piętnastoletnim okresem pracy w

szczególnych warunkach. Z treści zeznań zawnioskowanych świadków, samego zainteresowanego, ale także z treści dostępnej dokumentacji w przedmiotowej sprawie, w tym zarówno świadectwa pracy, świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach, jak i z treści uzasadnienia wyroku w sprawie VI U 1209/14 wynika, iż ubezpieczony w okresie zatrudnienia w Zakładach (...) w B. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. Zajmował się wykonywaniem badań, pomiarów, współpracą w tym zakresie z dozorem technicznym, nadzorem nad pracownikami na wydziałach, na których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie, czyli prace przy obsłudze sprężarek czy prace aparaturowe przy procesach chemicznych. Te prace wykonywane przez aparaturowych, są wymienione w Dziale IV Chemia, pod pozycjami 1 - produkcja chlorowców i związków chlorowopochodnych, nieograniczonych, pod pozycją 10 - produkcja soli i solanki i pod pozycją 17, 18 - produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja klejów, kitów oraz surowców, produktów i środków pomocniczych do ich wytwarzania. Z kolei prace operatorów przy obsłudze sprężarek, są wymienione w Dziale XIV, pod pozycją 9. Prace ubezpieczonego sprowadzające się do wspomnianych wcześniej w specjalistycznych badaniach, pomiarów maszyn wirowych, sprężarek, agregatów, rurociągów czy zbiorników podlegających Urzędowi Dozoru Technicznego, na czynnych instalacjach jest wymieniona z kolei w Dziale XIV Wykazu A, stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 8 lutego 1983 r. i jest ona określona jako kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno - techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace w wykazie. Z pewnością ubezpieczony wykonywał również prace administracyjno - biurowe natomiast nie ulega wątpliwości, że w okolicznościach zatrudnienia w (...), to były prace integralnie związane z głównym celem czy z głównymi jego zadaniami, z tymi zadaniami, które mu powierzono polegającymi na dokonywaniu pomiarów na czynnych instalacjach chemicznych, a nie na siedzeniu w biurze więc, a jako takie nie wyłączają one prawa do uznania tych prac za prace wykonywane w warunkach szczególnych. Nie ulega wątpliwości, że ubezpieczony spełnia zatem przesłanki nabycia prawa do rekompensaty, wyrażone w treści art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 Ustawy o emeryturach pomostowych w postaci nienabycia prawa do emerytury pomostowej oraz osiągnięcia okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu Ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszącego co najmniej 15 lat. Mając to na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477 ze znacznikiem 14 paragraf 2 zmienił zaskarżoną decyzję ZUS w B. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z rekompensatą, prawo do rekompensaty. W punkcie 2 wyroku Sąd zgodnie z treścią art. 118 ustęp 1A Ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu biorąc pod uwagę całokształt okoliczności tu tej sprawy zaistniały podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego. Należy zauważyć, iż organ rentowy zupełnie arbitralnie i bezpodstawnie zakwestionował prawidłowo wystawione przez pracodawcę świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach. Gdyby nie gołosłowne stwierdzenie przez organ rentowy, oparte zapewne na bliżej nieokreślonym doświadczeniu życiowym, nie wiadomo zresztą przy tym czyim czy bez przeprowadzenia kogokolwiek o rzetelnym, nawet nie wspominając postępowania dowodowego w tym zakresie, gdyby nie gołosłowne stwierdzenie przez organ rentowy, że ubezpieczony na zajmowanym stanowisku wykonywał szereg obowiązków wykraczających poza osobiste dozоровanie stanowisk pracy, a zatem nie pracował w warunkach określonych w pozycji 24, Działu XIV Wykazu A stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Gdyby nie to, to nie byłoby w ogóle potrzeby przeprowadzania postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez ubezpieczoną pracy w szczególnych warunkach. Jest to kolejny przypadek, w którym organ rentowy na zasadzie nie uznaje, bez rzeczowego uzasadnienia kwestionuje prawidłowo wystawione świadectwo pracy w warunkach szczególnych i z tych przyczyn Sąd tą odpowiedzialność organu rentowego stwierdził. O kosztach orzeczono na podstawie stosownego Rozporządzenia zasądzając je według stawki ryczałtowej na rzecz powoda jako wygrywającego proces.